

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BIOKURO, BIODEGALŲ IR BIOALYVŲ
Į S T A T Y M A S**

2000 m. liepos 18 d. Nr. VIII-1875
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija (keistas įstatymo pavadinimas):
Nr. [IX-1999](#), 2004-02-05, Žin., 2004, Nr. 28-870 (2004-02-21)

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos ir naudojimo teisinės sąlygas.
2. Šis Įstatymas yra skirtas užtikrinti Europos Sąjungos teisės akto, nurodyto šio Įstatymo priede, taikymą.

2 straipsnis. Įstatymo tikslai

Šio Įstatymo tikslai:

- 1) skatinti biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybą ir naudojimą atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus;
- 2) mažinti šalies energetikos ūkio priklausomybę nuo kuro ir degalų, pagamintų iš mineralinių ir importuojamų žaliavų;
- 3) didinti vietinių, atsinaujinančių bei alternatyvių energijos išteklių efektyvų naudojimą ir energijos išteklių tiekimo saugumą;
- 4) mažinti išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą skatinančių dujų ir teršalų kieki;
- 5) įgyvendinti Įstatymo priede nurodyto Europos Sąjungos teisės akto nuostatas.

3 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Bioalyvos** – alyvos ir tepalai, pagaminti iš augalinės ar gyvūninės kilmės riebalinių medžiagų.
2. **Biodegalai** – biokuras, tinkamas naudoti vidaus degimo varikliuose kaip degalai. Biodegalais (biokuru) laikytinų produktų sąrašas apima mažiausiai šiuos produktus:
 - 1) bioetanolis – etanolis (etilo alkoholis), pagamintas iš biomasės ir (ar) biologiškai skaidomos atliekų dalies, skirtas naudoti kaip biokuras;
 - 2) biodyzelinas – metilo (etilo) esteris, pagamintas iš augalinės kilmės aliejų ar gyvūninės kilmės riebalų, prilygstantis dyzelino kokybei, skirtas naudoti kaip biokuras;
 - 3) biodujos – dujos, pagamintos iš biomasės ir (ar) biologiškai skaidomos atliekų dalies, kurios gali būti išgrynintos iki gamtinių dujų kokybės, arba medienos dujos, skirtos naudoti kaip biokuras;
 - 4) biometanolis – iš biomasės pagamintas metanolis, skirtas naudoti kaip biokuras;
 - 5) biodimetileris – iš biomasės pagamintas dimetileris, skirtas naudoti kaip biokuras;
 - 6) bioetiltretbutileris – etiltretbutileris, pagamintas bioetanolio pagrindu. Produktas yra laikomas biodegalais (biokuru), jeigu ne mažiau kaip 47 procentus šio produkto tūrio sudaro bioetiltretbutileris;
 - 7) biometiltretbutileris – metiltretbutileris, pagamintas biometanolio pagrindu. Produktas yra laikomas biodegalais (biokuru), jeigu ne mažiau kaip 36 procentus šio produkto tūrio sudaro biometiltretbutileris;
 - 8) sintetiniai biodegalai (biokuras) – sintetiniai angliavandeniliai ar jų mišiniai, pagaminti iš biomasės;
 - 9) biovandenilis – vandenilis, pagamintas iš biomasės ir (ar) biologiškai skaidomos atliekų dalies, skirtas naudoti kaip biokuras;

10) grynas augalinės kilmės aliejus – aliejus, pagamintas iš augalų spaudimo, ekstrakcijos ar kitu panašiu būdu, rafinuotas ar nerafinuotas, tačiau chemiškai nemodifikuotas, tinkantis varikliams, jeigu naudojamas kaip biodegalai, ir atitinkantis išmetamų teršalų kiekio apribojimo reikalavimus.

3. **Biokuras** – iš biomasės pagaminti degūs dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti.

4. **Biomasė** – žemės ūkio (įskaitant augalinės ir gyvūninės kilmės medžiagas), miškų ūkio ir kitų susijusių pramonės šakų produktai ir atliekos ar šių produktų bei atliekų biologiškai skaidoma dalis, taip pat pramoninių ir buitinių atliekų biologiškai skaidoma dalis.

5. **Energijos kiekis** – minimalus kuro ar degalų šilumingumas.

6. **Gamintojas** – fizinis arba juridinis asmuo, gaminantis biokurą, biodegalus ar bioalyvas.

7. **Naudotojas** – fizinis arba juridinis asmuo, naudojantis biokurą, biodegalus ar bioalyvas.

8. **Bandomasis projektas** – juridinių ir (arba) fizinių asmenų parengtas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintas bandomasis biokuro arba biokuro ir mineralinių degalų mišinių gamybos, technologijų vystymo bei naudojimo skatinimo projektas, kuris atitinka Europos Tarybos direktyvos 2003/96/EB 15 straipsnio (a) dalyje nustatytas sąlygas.

4 straipsnis. Biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos bei naudojimo skatinimas

1. Biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamyba iš Lietuvos Respublikos kilmės žaliavų yra skatinama per Vyriausybės tvirtinamas programas, finansuojamas iš valstybės biudžeto.

2. Biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamintojams ir naudotojams taikomos įstatymų nustatytos lengvatos.

3. Yra skatinama žemės ūkio produkcijos, kaip biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos žaliavos, gamyba ir perdirbimas.

4. Biokuro gamyba prilyginama naujų, aplinkai nekenksmingų technologijų vystymui naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius. Tokiai veiklai Vyriausybės nutarimu gali būti suteikiamas bandomojo projekto statusas.

5 straipsnis. Valstybės institucijų kompetencija

1. Vyriausybė:

1) tvirtina biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos ir naudojimo skatinimo priemonės bei programas, finansuojamas iš valstybės biudžeto;

2) valstybės investicijų programoje numato paramą biokuro gamybos bandomiesiems projektams;

3) nustato leidžiamą arba privalomą biokuro ar biodegalų dalį mišinyje su kuru ar degalais, pagamintais iš naftos.

2. Aplinkos ministerija:

1) atlieka naudojamo biokuro, biodegalų ir bioalyvų taršos, palyginti su mineralinio kuro tarša, stebėseną (monitoringą);

2) nustato biokurą ar biodegalus naudojančių įrenginių taršos normatyvus;

3) vertina miškų ūkio ir kitų susijusių pramonės šakų produktų bei atliekų, iš kurių gaminamas biokuras, potencialą;

4) kartu su savivaldybėmis skatina biokuro, biodegalų ir bioalyvų naudojimą saugomose teritorijose;

5) kartu su Švietimo ir mokslo ministerija remia biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos ir naudojimo mokslinių tyrimų bei edukacines programas.

3. Ūkio ministerija:

1) yra atsakinga už degių dujinių produktų (biodujų), miško bei medienos atliekų, šiaudų, durpių, kitų rūšių biologinės kilmės kuro (žemės ūkio atliekų ir augalų, naudojamų energijai gaminti) gamybos ir naudojimo plėtrą;

2) nustato biokuro, biodegalų ir bioalyvų prekybos taisykles;

3) yra atsakinga už šio Įstatymo įgyvendinimą, patvirtintų paramos programų koordinavimą bei teikia Vyriausybei apibendrinančią informaciją apie Lietuvos Respublikos kilmės biokuro, biodegalų ir bioalyvos vartojimo būklę.

4. Žemės ūkio ministerija:

1) yra atsakinga už degių skystųjų produktų, išgautų iš biomasės, gamybos plėtrą;

2) atsižvelgdama į bendrąją žemės ūkio politiką ir Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, remia augalų, iš kurių gaminamas biokuras, biodegalai ir bioalyvos, auginimą;

3) vertina biomasės, iš kurios gaminamas biokuras, biodegalai ir bioalyvos, potencialą plėtojant suderintą pasėlių plotų naudojimą;

4) rengia programas Lietuvos Respublikos žemės ūkio produkcijos gamintojams, kurių produkcija naudojama Lietuvos Respublikos kilmės biokuro, biodegalų ir bioalyvos gamybai, remti ir teikia jas tvirtinti Vyriausybei.

5. Biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybos ir naudojimo skatinimo priemonių rengėjai vertina parengtų priemonių ekonominį efektyvumą.

6 straipsnis. Savivaldybių kompetencija

1. Savivaldybės rengia ir įgyvendina priemones biokuro, biodegalų ir bioalyvų naudojimui skatinti.

2. Savivaldybės skatina biokuro, biodegalų ir bioalyvų naudojimą visuomeniniam transportui bei nacionaliniuose parkuose, draustiniuose ir kitose saugomose bei ekologiškai jautriose teritorijose naudojamam transportui.

7 straipsnis. Informavimas

1. Aplinkos, Susisiekimo, Švietimo ir mokslo, Ūkio bei Žemės ūkio ministerijos, koordinuodamos veiksmus, dalyvaujant savivaldybėms bei mokslo ir mokymo institucijoms, rengia visuomenės švietimo ir informavimo priemones, skatinančias naudoti biokurą, biodegalus ir bioalyvas.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato informacijos apie biokuro naudojimą rinkimo ir teikimo Europos Komisijai tvarką.

3. Valstybės institucijos ir įstaigos joms pavestoms funkcijoms atlikti turi teisę gauti iš savivaldybių, įstaigų ir įmonių reikiamą informaciją apie biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybą ir naudojimą. Įmonės teikia informaciją apie biokuro, biodegalų ir bioalyvų gamybą ir naudojimą valstybės, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms joms pavestoms funkcijoms atlikti.

8 straipsnis. Biokuro, biodegalų ir bioalyvų kokybė ir patekimas į rinką

1. Lietuvos Respublikoje parduodamas biokuras, biodegalai ir bioalyvos privalo atitikti privalomuosius kokybės ir kitus nustatytus reikalavimus, standartus bei Europos normas.

2. Biodegalų ir degalų, pagamintų iš naftos, mišinys, kai biodegalų kiekis jame sudaro daugiau kaip 5 procentus, pardavimo vietose privalo būti specialiai pažymėtas. Žymėjimo tvarka nustatoma naftos produktų, biokuro, biodegalų ir bioalyvų prekybos taisyklėse.

3. Vyriausybė ar jos įgalios institucijos parengia priemones, užtikrinančias, kad iki 2005 m. gruodžio 31 d. biodegalai sudarytų ne mažiau kaip 2 procentus, skaičiuojamus nuo bendro šalies rinkoje esančio benzino ir dyzelino, skirto transportui, energijos kiekio, o iki 2010 m. gruodžio 31 d. – 5,75 procento.

4. Biodegalų gamybai gali būti naudojami konfiskuoti alkoholio produktai. Vyriausybė ar jos įgalios institucijos nustato konfiskuotų alkoholio produktų panaudojimo biodegalų gamybai tvarką.

9 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šį Įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Lietuvos Respublikos
biokuro, biodegalų ir bioalyvų
įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

2003 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/30/EB dėl biodegalų ir kitų atsinaujinančių degalų naudojimo transporte skatinimo.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1999](#), 2004-02-05, Žin., 2004, Nr. 28-870 (2004-02-21)
BIOKURO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija (keistas įstatymo pavadinimas)

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2004-02-24)
autrap@lrs.lt